

zajištěné zástavním právem vyjádřena měnou, již se používá v tuzemsku, ježto pozemková kniha jest určena především pro tuzemce. Jest proto pohledávku, pro niž má být vloženo zástavní právo, vyjádřiti přesně co do výše buď ve měně podle zákona ze dne 10. dubna 1919, čís. 187 sb. z. a n., nebo měnou, jež jest v tuzemsku běžnou. V případě, o nějž tu jde, jest pohledávka, pro niž má být vloženo zástavní právo, vyjádřena v severoamerických dolarech. Nelze míti za to, že severoamerická dolarová měna jest v tuzemsku běžná; týmž právem mohlo by se býti domáháno vkladu zástavního práva pro pohledávku, vyjádřenou ve měně španělské, ruské atd. Tím by byla otřesena zákonem požadovaná určitost a jasnost pozemkové knihy, měnící se přepočítací kurs by přivodil rozepře a veřejnost by mohla býti klamána.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Mylný právní názor rekursního soudu jest zřejmý již z důvodů jeho usnesení, jež neomezuje možnost vkladu zástavního práva pro pohledávky znějící na měnu stanovenou zákonem č. 187/19, nýbrž připouští i jiné měny běžné v tuzemsku. Které měny to jsou, usnesení nepraví, má však jistě na mysli některé měny cizí, neboť mimo měnu ustanovenou zákonem č. 187/19 není dnes jiné měny domácí. Přes to však praví dále, že vkladem pohledávek znějících na cizí měny utrpěla by určitost a jasnost pozemkové knihy, ježto mohou vzniknouti spory o výši přepočítacího kursu. To však platí o všech cizích měnách bez výjimky. Má-li napadené usnesení jako běžné na mysli cizí měny, u nichž podobné spory nejsou pravděpodobné, platilo by to především o americké dolarové měně, jež má dnes světovou hodnotu, ale právě tuto měnu vylučuje usnesení z pozemkové knihy. Správné jest proto připustiti ke vkladu do pozemkové knihy kromě měny stanovené v Kč i jiné měny. § 14 knih. zák. nevylučuje, by zástavní právo nebylo zapsáno pro peněžitě částky číselně stanovené znějící na jinou než domácí měnu. Zákon jen vyžaduje, by peněžitá částka byla stanovena číselně, a bude mu vyhověno, stane-li se tak pro částku vyslovenou v jiné měně než československé, jen když to bude měna obecně známá, takže bude snadno posouditi výši pohledávky podle dočasné kursovní hodnoty v poměru k domácí měně. Požadavku tomu vyhovuje úplně dolarová měna americká, což není třeba blíže dovoditi, an stačí poukaz na denní listy.

Čís. 10139.

Předmět podniku, opověděný k zápisu do obchodního rejstříku, musí býti v plném souladu se skutečností a se živnostenským oprávněním. Soulad ten jest vykázáti rejstříkovému soudu živnostenským listem (koncesí).

(Rozh. ze dne 12. září 1930, R I 650/30.)

Rejstříkový soud nevyhověl návrhu společnosti s r. o., by bylo upuštěno od předložení průkazu živnostenského oprávnění k zápisu firmy do rejstříku. Důvody: Společnost pro předmět podniku (pro výdělkovou činnost) musí mít živnostenské oprávnění, podle zásady pravdivosti zápisů do obchodního rejstříku musí být předmět podniku v úplném souladu se skutečností a se živnostenským oprávněním. Soulad ten jest rejstříkovému soudu vykázati, a to živnostenským listem (koncesí). Jde-li o koncesovanou společnost, jest prokázati koncesi již před registrací společnosti. Rozh. nejv. soudu čís. 3862 sb., § 3 min. nař. čís. 89/1906 ř. z. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Důvody: V zájmu důvěry v obchodní rejstřík jest po rozumu čl. 15 a násl. obch. zák. třeba, by i zápis do obchodního rejstříku, týkající se předmětu podniku a jeho rozsahu, odpovídal pravdě, čemuž by ovšem nebylo tak, kdyby stěžovatelka neprovozovala a nebyla podle předpisů živnostenského řádu oprávněna provozovati živnost v tom rozsahu, jak jest v obchodním rejstříku vyznačeno. Předmět závodu musí být v souhlasu s předmětem podnikání opovězeným živnostenskému úřadu a musí opověď i v tomto směru odpovídati zásadě pravdivosti ovládající obchodní rejstřík. Právem proto žádal rejstříkový soud, by byl prokázán souhlas opovězeného předmětu podniku s opovědí u živnostenského úřadu, a nevyhověl žádosti stěžovatelky, by byla sprostěna povinnosti předložiti průkaz živnostenského oprávnění k činnosti, která podle zápisu rejstříkového jest předmětem podniku.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Napadené usnesení rekursního soudu, jímž bylo potvrzeno usnesení soudu rejstříkového, není ve zřejmém rozporu ani se zákonem ani se spisy a není ani stíženo zmatečností. Dovolací stížnost není tudíž v § 16 čís. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. opodstatněna. (Srov. rozhodnutí n. s. čís. 3862 sb. n. s., jež řeší případ zcela obdobný.) Dodatí jest ještě, že nejde o otázku, čeho třeba ke vzniku společnosti s ručením obmezeným (§ 2 zákona ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák.), pokud se týče co jest podmínkou jejího zápisu do obchodního rejstříku (§ 3 téhož zákona), nýbrž o to, by se předmět podniku, který má být podle společenské smlouvy provozován, kryl s provozem živnosti, kterou jest opověděti živnostenskému úřadu a na kterou byl vydán živnostenský list. Na rejstříkovém soudě jest, aby i v tomto směru dbal pravdivosti rejstříkového zápisu.

Čís. 10140.

Vzhledem k dvorskému dekretu ze dne 21. srpna 1838, čís. 291 sb. z. s. není zabavitelným ani nárok proti státu na poskytnutí státního příplatku podle vládního nařízení ze dne 24. května 1928, čís. 77 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 12. září 1930, R II 324/30.)